

Pastor: «L'ésser humà és teatre per naturalesa, tots tenim un cos i una veu»

Parlem amb la coordinadora de tallers del Teatre de l'Oprimit, Marta Pastor, sobre un projecte que pretén "a partir de tècniques teatrals, adaptades a gent que no tingui gens d'experiència, aconseguir una transformació social i el descobriment d'un mateix"

Marta Pastor és la responsable dels tallers del Teatre per l'Oprimit Foto: Eloi Falguera

A La Terrassa teatral no només volem parlar de les representacions dels grups de la ciutat, sinó també d'altres activitats teatrals. Aquest és el cas del Taller de Teatre de l'Oprimit que s'ha realitzat ja en dos edicions a Amics de les Arts i del qual s'està pensant en una tercera.

És un taller d'una sola jornada, gratuït i adreçat a tothom, tingui experiència teatral o no. El dirigeix la sentmenatenc Marta Pastor. Llicenciada en Filologia Catalana i en Teoria de la literatura-Literatura Comparada, va fer el Màster d'Estudis teatrals a l'Institut del Teatre. Aquí va descobrir el Teatre Social i va anar a parar a l'escola Forn de teatre Pa'tothom de Barcelona. Allà descobrí i es formà en el Teatre de l'Oprimit. De tot plegat en sorgí una tesina i un projecte amb joves del Raval que desembocà en una obra sobre assetjament escolar que es representa actualment per instituts. Per parlar del taller i del Teatre de l'Oprimit en general ens trobem amb la Marta al cafè del Teatre Alegria.

Els alumnes que vinguin al taller què es trobaran?

En dues hores i mitja difícilment es pot aprofundir. Al taller treballem la base. Comencem amb jocs d'interacció en grup, per trencar el gel. Per exemple fem teatre d'imatges, figures amb el propi cos. Així anem fent descobriments i prenent consciència que tots servim per al teatre. Més tard, acabem amb exercicis més profunds del Teatre de l'Oprimit. Es treballa moltíssim la cohesió de grup. El taller és un tast, una introducció, on s'exposen algunes tècniques. Es tracta d'obrir una porta i dir: si entres trobaràs tot això...

Però, què és el Teatre de l'Oprimit?

A grans trets, i resumint-ho molt, és una eina per arribar a un canvi, a una transformació social. Canvi que evidentment vindrà lligat a una transformació individual. Del «jo» al «tots». Així, a partir de tècniques teatrals, adaptades a gent que no tingui gens d'experiència, el Teatre de l'Oprimit busca que l'actor faci un procés: el descobriment del «jo». Com puc interpretar el meu cos? Quin potencial expressiu tinc? Per després arribar a un «nosaltres», al col·lectiu del meu voltant que es troba en les mateixes condicions que jo. Llavors veiem que estem més interconnectats del què pensàvem. El Teatre de l'Oprimit és una tendència teatral. De tot el ventall que tenen les arts escèniques n'és una. Entén el teatre no només com a objectiu de fer un espectacle sinó també com una eina, com un procés. Un procés enriquidor l'objectiu del qual és la transformació social. També es treballa la qualitat estètica de l'espectacle i la formació personal d'interpretació. Cal tenir present que de Teatre de l'Oprimit n'hi ha de molts tipus: el que tracta més la part psicològica, el que tracta la política, el que posa la mirada damunt les lleis...

Participants en el segon taller del Teatre de l'Oprimit Foto: M.P.

Per tant, l'objectiu és acabar fent un muntatge o això és secundari?

L'objectiu és el procés, la vivència personal durant el taller. Hi ha espectacles? Sí. N'hi ha de diferents tipus. El que més predomina és el teatre fòrum, un teatre en el qual no hi ha final. Tenim inici, nus, però el desenllaç es pacta amb el públic. Es trenca la quarta paret i es genera un debat amb l'espectador. Però la representació d'un espectacle no és l'objectiu principal del Teatre de l'Oprimit.

El curs s'adreça a tothom, tingui o no experiència teatral.

El Teatre de l'Oprimit treballa sobre la base que tots i totes som teatre. L'Augusto Boal, que és el pare de tot això, diu que l'ésser humà és teatre per naturalesa perquè té les eines, el que passa

es que no n'és conscient. Tots disposem d'unes emocions, d'un cos, d'una veu que pot servir per actuar. Volem trencar amb la idea que només uns quants serveixen per al teatre. Tots actuem en el nostre dia a dia, som actors en potència. Quan dic tots, vull dir tots: a la segona edició del taller hem tingut el plaer de comptar amb una noia amb mobilitat reduïda.

I per qui tingui experiència en el món del teatre, què hi descobrirà?

Descobrirà com el cos pot transmetre també opressions: coses del dia a dia que vols canviar i no saps com. Coses connectades a una xarxa sistèmica. Al taller les vivim aquestes opressions. Parlo de les pròpies experiències com a actor, com a cambrer o com el que sigui. Ensenyem a vehicular el que tu sents a partir de tota la capacitat expressiva del teu cos. És una connexió amb tu mateix, una descoberta d'un mateix.

Què es vol aconseguir amb aquests tallers? Hi ha una idea de continuïtat?

La idea és que si hi ha prou quòrum -no cal que sigui molt gran, entre 5 i 10 persones- , es creï un grup que pugui fer més sessions i puguem pactar si es vol fer un espectacle. Aquests primers tallers són una crida, per dir-ho d'una manera.

L'objectiu seria crear un grup de Teatre de l'Oprimat a Terrassa, doncs?

Tan de bo. Sóc conscient que de vegades és difícil trobar un nucli de persones que ho vulgui tirar endavant. Però si hi ha la possibilitat, seria fantàstic.

Quina valoració en fas d'aquestes dues primeres edicions del taller?

En faig una valoració molt positiva. En la primera edició van haver-hi 7 participants i en la segona 6. Partint dels jocs d'interacció en grup hem anat treballant fins a arribar a temes del Teatre de l'Oprimat, temes més profunds com ara les tensions de parella o com es relacionen la violència i el poder. Les dues edicions han sigut una introducció. Potser la primera va ser més teòrica i a la segona hem pogut avançar més. Espero poder endinsar més els alumnes en aquest teatre en una tercera convocatòria.

Estigueu atents a l'agenda d'Amics de les Arts i no us perdeu la propera edició. Jo m'hi apuntaré. El segon Taller de Teatre de l'Oprimat es va fer el passat 15 d'abril. Hi van participar els següents alumnes: Frankie Calderón, Laura Pastor, Núria Gassó, Marta Begué, Xavi Salvador i Dolors López.

Eloi Falguera

Director i autor